



Europees burgerinitiatief STOP DE KOOIEN - END THE CAGE AGE

Het Europees burgerinitiatief 'End the Cage Age - Stop de kooien', pleit voor het beëindigen van het gebruik van alle kooien in de veehouderij. Het initiatief verzamelde bijna 1,4 miljoen steunbetuigingen, waarvan meer dan 150.000 in Nederland. Op 2 oktober wordt het officieel ingediend bij de Europese Commissie

Breed ondersteund

- Het initiatief heeft bijna 1,4 miljoen gevalideerde steunbetuigingen verzameld en in 18 lidstaten de drempel voor het minimaal benodigde aantal steunbetuigingen overschreden (vereist 7).
- In Nederland verzamelde het initiatief **153.959** gevalideerde steunbetuigingen, dat is bijna 4 maal het aantal dat benodigd is voor een nationaal burgerinitiatief. In ons land wordt het ondersteund door: *Bont voor Dieren*, *CAS International*, *Compassion in World Farming (initiatiefnemer)*, *Dierenbescherming*, *Dier&Recht*, *Eyes on Animals*, *foodwatch*, *Varkens in Nood*, *VIER VOETERS*, *Wakker Dier* en *World Animal Protection*.

Wat vragen we aan Europa?

- Een verbod op het gebruik van alle kooien in de veehouderijⁱ.

Wat vragen we aan de Nederlandse regering, parlement en politici?

- We vragen minister Schouten bij haar collega landbouwministers en bij de Europese Commissie aan te dringen op een Europees verbod van het gebruik van kooien in de veehouderij.
- Aan de (leden van de) Tweede Kamer vragen wij de minister daar eveneens toe aan te sporen.
- Bovendien vragen wij maatregelen om het gebruik van kooien in de Nederlandse veehouderij te beëindigen.

Waarom een verbod op kooien in de veehouderij?

- In de Europese veehouderij leven zo'n **300 miljoen dieren** een groot deel van hun leven (soms zelfs hun hele leven) in krappe kooien.
- De kooien veroorzaken **ernstig dierenleed**: dieren hebben zeer weinig ruimte om te bewegen en hebben niet of nauwelijks mogelijkheid tot natuurlijk gedrag. Kooihuisvesting leidt tot stress, verwondingen en afwijkend gedrag.
- Het gebruik van kooien is **in strijd met wettelijke regels** in de EU en in Nederlandⁱⁱ.
- Het gebruik van kooien is onnodig, er zijn **betere alternatieven** beschikbaar, zoals systemen met vrije uitloop, die bovendien al commercieel in gebruik zijn.
- Kooien zijn niet van deze tijd: de meerderheid van de burgers vindt dierenwelzijn belangrijk en wil verbetering in de veehouderijⁱⁱⁱ. Kooihuisvesting is een ouderwets systeem en maakt de grootschalige industriële veehouderij mogelijk, met al haar schadelijke gevolgen voor milieu, klimaat en gezondheid van mens en dier.

Om welke dieren gaat het in Europa en in Nederland?

- In Nederland gaat het vooral om legkippen, fokzeugen (moedervarkens: ligboxen en kraamhokken), kalveren en konijnen.

- In andere Europese landen daarnaast ook om kwartels, eenden en ganzen.

Is een kooiverbod voor Nederland haalbaar?

- Er zijn ca. 45 miljoen legkippen in Nederland. Zo'n 10% daarvan wordt nog in kooien gehouden. Het gaat dan om zogenaamde 'verrijkte' kooien (die in 2021 niet meer gebruikt mogen worden) en om 'koloniekooien'. De koloniekooi is een oorspronkelijk Duits systeem, maar wordt in Duitsland verboden. De verwachting is dat daardoor de Duitse vraag naar Nederlandse kooi-eieren zal instorten. Ook voorspelt de Rabobank een sombere toekomst voor kooi-eieren^{iv}.
- In Nederland zijn er ca. 1600 bedrijven met fokzeugen (moedervarkens), met ruim 1 miljoen dieren in totaal. Fokzeugen mogen in de EU 4 weken na de inseminatie worden gehouden in zogenaamde 'ligboxen'. In feite zijn dat stalen kooien waarin de dieren niet vooruit of achteruit kunnen bewegen. In Nederland mogen deze kooien slechts 4 dagen na de inseminatie worden gebruikt. Nederlandse stallen zijn dus beter voorbereid op het volledig afschaffen van ligboxen. Kort voor de geboorte van de biggen worden fokzeugen opgesloten in kraamkooien. Het dier zit wekenlang vast tussen stalen stangen. Voor dit dierenvriendelijke systeem zijn in Nederland alternatieven in gebruik, met goede resultaten. Er zijn ca. 1 miljoen plaatsen voor vleeskalveren in Nederland, in ca. 1600 bedrijven. Gedurende de eerste 8 weken van hun leven mogen deze dieren van elkaar worden gescheiden door stalen hekken, in feite een kooi. Deze hekken worden na 8 weken verwijderd, waardoor de dieren vrij in een (kleine) groep kunnen bewegen. Stallen en hokken hoeven dus niet te worden aangepast voor een kooiverbod.
- De konijnenhouderij is een relatief kleine sector in Nederland. Er leven zo'n 350.000 konijnen in ca. 50 bedrijven. De voedsters (moederdieren) leven in al deze bedrijven in kooien, terwijl van de vleeskonijnen 65% leven in een zg. 'parksysteem'. Ze leven er in een groep en kunnen meer natuurlijk gedrag vertonen

Is een verbod van kooien schadelijk voor de concurrentiepositie van Nederland?

- Voor alle kooisystemen in de veehouderij zijn in Nederland al alternatieven in gebruik en Nederland liep voorop bij het ontwikkelen van dergelijke alternatieven. Nederlandse veehouders zullen daardoor minder kosten hoeven te maken voor omschakeling dan hun collega's in andere EU-landen.
- Door een Europees verbod op kooien in de veehouderij worden de verschillen in productiekosten tussen de diverse EU-landen kleiner. Dat verbetert de concurrentiepositie van Nederlandse bedrijven.

Zijn kooien in andere landen verboden?

- Diverse landen in de EU hebben het gebruik van kooien in de veehouderij al verboden. Zo zijn kooien voor vleeskonijnen al verboden in Oostenrijk en per 2025 in België. Alle kooien voor legkippen zijn verboden in Luxemburg en vanaf 2025 ook in Duitsland. Dat land verbiedt bovendien het gebruik van ligboxen voor zeugen per 2028. Kraamkooien voor zeugen zijn al niet meer toegestaan in Noorwegen, Zweden en Zwitserland. Ook buiten de EU besluiten steeds meer staten het gebruik van kooien in de veehouderij te verbieden.
- Bovendien besluiten steeds meer grote bedrijven in de voedselsector over te schakelen op producten waarvoor geen dieren in kooien gehouden zijn. Met name voor eieren is er sprake van een stormachtige ontwikkeling. Ook de Rabobank signaleert deze wereldwijde trend naar 'cage free' producten en adviseert de Nederlandse sector zich te richten op de consumentenvoorkeur in Noordwest-Europa (vrije uitloop en biologisch).

Het Europees Burgerinitiatief 'End the Cage Age – Stop de kooien' wordt in Nederland ondersteund door de volgende organisaties:



Contactadres:

Compassion in World Farming Nederland
Geert Laugs, directeur
06-28570927
g.laug@ciwf.nl

ⁱ De officiële tekst van het burgerinitiatief, <https://bit.ly/3kH2zF7>:

Honderden miljoenen boerderijdieren in de EU worden het grootste deel van hun leven in kooien gehouden, wat een enorm leed veroorzaakt. Wij roepen de Europese Commissie op om een einde te maken aan deze onmenselijke behandeling van boerderijhuisdieren.

Een leven in kooien betekent elk jaar groot leed voor een ontelbaar aantal boerderijdieren. Kooien zijn wreed en onnodig, omdat er diervriendelijker systemen zonder kooien bestaan die ook rendabel zijn.

Wij vragen de Commissie daarom om wetgeving op te stellen die het gebruik verbiedt van:

- kooien voor konijnen, jonge hennen, leghennen, vleeskuikens en ouderdieren, kwartels, eenden en ganzen
- kraamkisten voor zeugen
- zeugboxen, voor zover nog niet verboden
- individuele kalverboxen, voor zover nog niet verboden

ⁱⁱ Artikel 13, VWEU: “Bij het formuleren en uitvoeren van het beleid van de Unie op het gebied van landbouw, visserij, vervoer, interne markt en onderzoek, technologische ontwikkeling en de ruimte, houden de Unie en de lidstaten ten volle rekening met hetgeen vereist is voor het welzijn van dieren als wezens met gevoel”.

RICHTLIJN 98/58/EG VAN DE RAAD van 20 juli 1998 inzake de bescherming van voor landbouwdoeleinden gehouden dieren: “De bewegingsvrijheid die past bij het dier, met inachtneming van de soort en overeenkomstig de bestaande ervaring en de wetenschappelijke kennis, mag niet op zodanige wijze worden beperkt dat het dier daardoor onnodig lijden of letsel wordt toegebracht”.

Wet dieren, artikel 2.1: “Het is verboden om zonder redelijk doel of met overschrijding van hetgeen ter bereiking van zodanig doel toelaatbaar is, bij een dier pijn of letsel te veroorzaken dan wel de gezondheid of het welzijn van het dier te benadelen”.

ⁱⁱⁱ Eurobarometer: <https://bit.ly/3cfDwG4>

^{iv} <https://www.rabobank.nl/bedrijven/cijfers-en-trends/veehouderij/legpluimveehouderij>